

---

NR 1

2017

80. ÅRGANG

---



*Guvernørens bolig*

#### Udgiver

Georg Stage Foreningen.  
En upolitisk forening af tidligere  
befalingsmænd og elever fra skole-  
skibet "Georg Stage".

#### Bestyrelsen

Formand Peter Armfelt  
Bakken 2, DK-3050 Humlebæk  
Tlf.: 21819178  
E-mail: [peter\\_armfelt@hotmail.com](mailto:peter_armfelt@hotmail.com)

#### Næstformand

Jan Hamilton  
Ordrup Jagtvej 79 st. tv.  
2920 Charlottenlund  
Tlf.: 21712104  
Mail [j.hamilton@youmail.dk](mailto:j.hamilton@youmail.dk)  
Girokonto 6 43 22 04

#### Formand Fyns Afdeling

Kurt B. Kaysen  
Degnemosen 1, Tåsinge  
5700 Svendborg  
Tlf.: 6222 6247  
[Kurt.kaysen@mail.dk](mailto:Kurt.kaysen@mail.dk)

#### Formand Midtjylland

Viggo Lund Hansen  
Eugen Warmings vej 41 1. tv.  
8000 Århus C.  
Tlf.: 20405537  
[oz3ve@outlook.dk](mailto:oz3ve@outlook.dk)

#### Kasserer/Bladets udenlands/ Medlemsservice

Viggo Billstrøm  
Skøringen Vest 19  
4660 St. Heddinge  
Tlf.: 2021 3348  
[vigbil@privat.dk](mailto:vigbil@privat.dk)

#### Ansvarshavende redaktør

Peter Armfelt

#### Redaktion

Hjørdis Lorenzen  
Bakken 16, 3050 Humlebæk  
E-mail: [hus16@bf-bakken.dk](mailto:hus16@bf-bakken.dk)

#### Annoncer

Henvendelse til redaktionen

#### Fuldriggeren

Udsendes 4 gange om året.

#### Oplag

Ca. 1300 stk.

#### Grafisk produktion

Nordkystens Bogtrykkeri ApS

**Hjemmeside:**  
[www.georgstageforeningen.dk](http://www.georgstageforeningen.dk)

## Kalender

---

Tirsdagsaftener kl. 19 30  
Obs Obs Obs

Husk at vores mødeaftener  
fremover er den  
anden tirsdag i måneden.

Tirsdag d. 14. marts  
Generalforsamling  
Kl. 18 00

Tirsdag d. 11. april

Tirsdag d. 9. maj

Deadline for indlæg til  
næste nummer  
**10. april 2017**

Husk sæt allerede nu x i din kalender.

## Dødsfald.

Henrik Møller Jensen  
Nr. 58 1963 er afdøet ved døden  
7, december 2016.

Niels Møller Nielsen,  
medlemsnr.: 1973032  
døde den 07-02-2017.

## Æret være deres minde

## Generalforsamling.København 2017.

Tirsdag den 14. marts 2016 kl. 18.00 afholdes ordinær generalforsamling i **vores stue** Langebrogade 8, 1411 København K. Obs. Bilister gøres opmærksomme på, at der er indført parkeringsafgift hele døgnet på hverdage. Så parker et sted, hvor det er gratis nær Metroen, og tag denne til Christianshavnstov.

### Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning om foreningens virksomhed i det forløbne år.
3. Kassererens forelæggelse af det reviderede regnskab til generalforsamlingens godkendelse.
4. Fondskassererens forelæggelse af fondets regnskaber til generalforsamlingens godkendelse.
5. Fastsættelse af næste års kontingent.
6. Behandling af indkomne forslag.
7. Valg:
  - a. Valg af medlemmer til bestyrelsen.
  - b. Valg af suppleanter.
  - c. Valg af revisorer for foreningen samt en revisorsuppleant.
  - d. Valg af revisorer for fondet samt en revisorsuppleant.
8. Eventuelt.

I forbindelse med generalforsamlingen er følgende på valg:

2017:  
Peter Armfelt  
Jørgen Amtrup Jørgensen  
Jørgen Ahlmann Svensson

2018:  
Erik Rossing  
Viggo Billstrøm  
Gorm Bramsnæs

2019:  
Jan Hamilton  
Steffen Schultz  
Torben Dam

Suppleanter  
Revisor  
Alle er villige til genvalg

Forslag der ønskes behandlet på generalforsamlingen bedes sendt skriftligt til formanden senest 8 dage før generalforsamlingen.  
Formanden.

Efter generalforsamlingen vil bestyrelsen byde på en øl og en bid brød. Af hensyn til dette arrangement skal der ske tilmelding, hvis man ønsker at deltage i spisningen.

### Tilmelding.

I de tilfælde vi beder om en tilmelding til et af vores arrangementer, kan det gøres på en af følgende adresser eller e-mail.

Peter Armfelt Tlf. 21819178  
E-mail [peter\\_armfelt@hotmail.com](mailto:peter_armfelt@hotmail.com)  
(husk \_ mellem peter og armfelt)

Jan Hamilton Tlf.21712104  
E-mail [jhc@dma.dk](mailto:jhc@dma.dk)



## Nyt fra Fyns Afdeling

Der blev holdt en julefrokost allerede sidst i november måned inden travlhed med så mange andre arrangementer i december måned. Det var som sædvanligt en hyggelig eftermiddag med god mad og godt samvær. 22 medlemmer og ledsagere deltog.

Næste arrangement er årets ordinære **generalforsamling, som afholdes fredag den 28. april kl. 1100 i Svendborg Marinestue, Færgevej 5, Svendborg.**

Dagsorden ifølge vedtægterne.

På valg til bestyrelsen er:

Sekretær Ole Nielsen

Bestyrelsesmedlem Jens Tjørnelund

Revisor Sven Christensen

Efter generalforsamlingen, ca. kl. 12, er der spisning, hvortil vores ledsagere som sædvanlig er meget velkomne til at deltage.

## Baksmønstring

Baksmønstringen skal i år foregå i Svendborg.

Vi mødes i Marinestuen, Færgevej 5, søndag den 28. maj kl. 1100.

Der er parkeringsplads bag ved huset, indkørsel fra Tuxensvej. Kommer man med tog eller bus er der ca. 500 m. Vi henter jer gerne, ring mobiltilf. 24-27-05-62.

Der er frokost buffet i marinestuen kl. 12.

Efter frokosten kan man gå en tur langs havnen over til det nye og meget spændende Danmarks Museum for Lystsejlads, hvor der er arrangeret en rundvisning. Igen kan vi eventuelt køre dem, der er dårligt gående.

Senere på eftermiddagen slutter vi af i marinestuen med kaffebord og socialt samvær.

## G.S.F Jylland afholder generalforsamling, lørd. den 25. marts 2017 kl. 12.30 i Teaterbodegaen, Skolegade 7, Århus. .

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning.
3. Kassereren fremlægger regnskabet.
4. Valg til bestyrelsen:
  - Valg af formand Viggo Lund Hansen – Modtager IKKE genvalg!!
  - Kasserer Ronald Peter Grassmé
  - Best. medlem John Byg
  - Best. medlem Finn Clemmensen
5. Indkomne forslag. (Skal være formanden i hænde senest 8 dage før)
6. Eventuelt.

Da forening er vært for en dram og en bid brød efter generalforsamlingen, vil vi gerne have din tilmelding senest:

**Den 18. marts 2017 til:**

Formand Viggo Lund Hansen

20 40 55 37 [oz3ve@mail.tele.dk](mailto:oz3ve@mail.tele.dk)

Kasserer Ronald P. Grassmé

22 40 36 69 [ronald@grassme.dk](mailto:ronald@grassme.dk)

Best. medlem Alex S. Nielsen

30 52 71 26 [alexstigsen@gmail.com](mailto:alexstigsen@gmail.com)

Best. medlem John Byg

86 26 08 14 [johnbyg@gmail.com](mailto:johnbyg@gmail.com)

# SALVAGE & SURVEY

STS MARINE CONSULT

makes it faster and easier for you

Phone +45 2172 8040

24 hours service

[www.stsmarineconsult.dk](http://www.stsmarineconsult.dk)

-----  
Fremmødet i GSF Jylland har de sidste år ikke været særlig stort – hverken til generalforsamlingen eller julefrokosten. De sidste 2 år har generalforsamlingen bestået af bestyrelsen og ikke andre.

Desværre er der i samme periode sket det at et af bestyrelsesmedlemmerne samt revisoren er stoppet pga sygdom. Dette sammenholdt med at alderen i bestyrelsen er 70+ gør at det ville være rart med nye ansigter.

Formanden Viggo Lund Hansen fylder 80 i år, og ønskede allerede sidste år at stoppe som formand, men da det kun var bestyrelsen som mødte op, var dette ikke muligt. Han har i år meddelt at han stopper, så hvis der ikke kommer nogen nye ind som kan tage over, må bestyrelsen jo nok tage den svære beslutning og indkalde til ekstra ordinær generalforsamling – med ét punkt på dagsordenen, nemlig ophævelse af lokalafdelingen i Jylland.

Så sidder du derude og syntes det ville være en kedelig og trist afslutning på lokalforeningens historie, så mød op til generalforsamlingen og meld dig under fanerne – vi andre skal love at lade være med at bide. ☺

På bestyrelsens vegne

Med venlig hilsen - Ronald Peter Grassmé,  
Kasserer

## Fra Kassereren / Medlemsservice.

For at foreningen skal kunne overleve i fremtiden vil det være en god ide at flere af foreningens medlemmer kunne modtage Fuldriggeren elektronisk som vedhæftet fil på en E-mail for derved at spare porto.

Det skal hermed være en opfordring fra foreningens bestyrelse at dem der har mulighed for og dem der har lyst til at modtage Fuldriggeren med elektronisk post til at skrive en E-mail til Kassereren om at de gerne vil modtage Fuldriggeren elektronisk.

Ved at modtage Fuldriggeren elektronisk er man sikret modtagelse op til 14 dage før dem der modtager Fuldriggeren med Post Nord. Medlemsservice kan oplyse at der p.t. er 71 medlemmer, som modtager Fuldriggeren med E-mail. Kassereren har følgende mailadresse:

[vigbil@privat.dk](mailto:vigbil@privat.dk)

**HUSK** at meddele når du / I får ny E-mailadresse, enten på foreningens hjemmeside ved at udfylde indmeldelsesblanketten eller ved at skrive til ovennævnte E-mail adresse.

Viggo Billstrøm  
Medlemsservice  
Kasserer

**Medlemsservice / Kassereren** oplyser at der i 2016 blev slettet 60 medlemmer på grund af manglende betaling af kontingent. Hvis man ikke ønsker at være medlem af Georg Stage Foreningen mere kan man da lige sende en besked til Medlemsservice om at man gerne vil udmeldes fremfor at medlemmerne skal blive slettet på grund af kontingentrestance. Det koster 2 års medlemskab at blive medlem igen efter en sletning i medlemsdatabasen.

Viggo Billstrøm  
Medlemsservice  
Kasserer

### **Stiftelsen Georg Stages Minde Skoleskibet Georg Stage**

A. H. Vedels Plads      tf. 32 95 80 19  
Nyholm                      fax 32 95 80 16  
1439 København K

kontor: [stiftelsen@georgstage.dk](mailto:stiftelsen@georgstage.dk)  
skibet: [skoleskibet@georgstage.dk](mailto:skoleskibet@georgstage.dk)



[www.georgstage.dk](http://www.georgstage.dk)

### **Togtplanen**

Togtplanen for 2017 ser foreløbigt således ud:

1. april 2017

Eleverne flyves til Tenerife

4. april 2017

Flådeøvelse

9. april 2017

Afgang Tenerife

7. -9. maj 2017

Frederikssted, St. Croix

20. - 22. maj 2017

Havana, Cuba

26.- 29. maj 2017

Miami, USA (Outgames)

7. - 9. juni 2017

Bermuda

24. -26. juni 2017

Azoerne

8. - 10. juli 2017

St. Malo, Frankrig

17. - 18. juli 2017

Hamborg, Tyskland

22. juli 2017

Ankomst København

25. juli - 17. august 2017

Værkstedsskole

25. august 2017

Afslutning på togt

## DE VESTINDISKE ØER (DANSK VESTINDIEN)

De Vestindiske øer er betegnelsen for Danmark – Norges besiddelser i Caribien, nemlig de tre øer Sankt Thomas, Sankt Jan og Sankt Croix. Øer. Øerne var i dansk – norsk besiddelse fra henholdsvis 1672, 1718 og 1733, indtil de blev solgt til U.S.A. den 31. marts 1917. De tre øer var de betydeligste af de danske kolonier i troperne.

Midt i 1600- tallet begyndte dansk – norske skibe at sejle på Vestindien, og i 1665 – 66 blev der gjort et forgæves forsøg på at kolonisere den ubeboede ø, Sankt Thomas. I 1671 dannedes et vestindisk kompagni (fra 1674 det Vestindisk- Guineiske Kompagni)., og i 1672 gjorde man under ledelse af Jørgen Iversen Dyppel (1638 – 1683 som guvernør et nyt, vellykket forsøg på at kolonisere øen. Efter en vanskelig start kom produktionen af sukker efterhånden i gang, og i 1718 tog man trods engelske protester den noget mindre nabø, Sankt Jan, i besiddelse. I 1733 købte man det lidt fjernere beliggende Sankt Croix af franskmændene. Med sine 218 kvadrat kilometer betød erhvervelsen at Sankt Croix næsten en tredobling af arealet af de dansk-norske besiddelser i Vestindien.

### Handel og økonomisk udvikling indtil 1848.

De tre øer udviklede sig meget forskelligt. Jorden på den vulkanske og kuperede Sankt Thomas blev hurtigt udpint af dyrkningen af sukkerrør. I stedet klarede øen sig pga. den fremragende naturhavn, omkring hvilken byen Charlotte Amalie voksede op. Sankt Jan blev opdyrket med tobak, bomuld og sukker; men øen var for lille til at få økonomisk betydning. Størsteparten af den danske sukkerproduktion kom derfor til at

foregå på den relativ flade Sankt Croix, som fra begyndelsen blev systematisk udstykket i ensartede plantagegrunde. Øen rummede desuden de to byer Christianssted på den nordøstlige kyst og Frederikssted i den vestlige ende af øen.



Efter pres fra plantageejerne overtog kronen øerne fra det Vestindisk- Guineiske Kompagni i 1755. Kronens overtagelse markerede indledningen på en storhedstid, der varede indtil de britiske besættelser i 1801 og 1807- 15. I denne periode kulminerede sukkerproduktionen på Sankt Croix, og sukker blev en af de vigtigste handelsvarer i København. Byen Charlotte Amalie profiterede af, at den fra 1764 gradvis blev en frihavn. Udover handel med Danmark-Norge og Europa spillede også handel med de 13 nordamerikanske stater en betydelig rolle. Handelen blomstrede især, når de store europæiske handelsnationer lå i indbyrdes krig.

Efter 1815 fik sukkerproduktionen på Sankt Croix sværere ved at klare sig; dels på grund af udpining af jorden, dels på grund af øget konkurrence. Bedre gik det på Sankt Thomas, hvor Charlotte Amalie forblev en af Caribiens vigtigste havne. Byen havde i 1830'erne mere end 10.000 indbyggere og var nu den næststørste i kongeriget Danmark.



### **Befolkningen.**

Det var imidlertid begrænset, hvor ”danske” de vestindiske øer var. På Sankt Thomas var der – især i den tidlige periode – et betydeligt hollandsk befolkningselement, og på Sankt Croix dominerede briter blandt plantageejerne. Den største befolkningsgruppe var imidlertid slaverne, som bestod af to grupper: Busalerne, de nyankomne fra Afrika, og kreolerne, der var født på øerne. I 1755 var der 14.977 slaver og 1.841 frie indbyggere (hvide og frigivne slaver) på øerne. I 1797 var de tilsvarende tal henholdsvis 32.213 og 4.480.

### **Slavernes vilkår**

De fleste slavers hverdag bestod af hårdt arbejde i sukkerrørsmarkerne, mens andre gjorde tjeneste som håndværkere eller tjenestefolk. Slaverne var praksis en del af ejerens ørlige formue og havde ingen rettigheder. Slaverne havde få muligheder for at undslippe slavetilværelsen. Det lykkedes for enkelte at købe sig til frihed og opnå status som ”frinegre”. Andre flygtede ud i vildnisser eller til nærliggende øer. En tredje mulighed var egentlige slaveoprør. I 1733 gjorde slaverne på Sankt Jan oprør og tog kontrollen med øen. Det tog otte måneder og krævede hjælp fra en fransk styrke at nedkæmpe oprøret. I 1759 afsløredes tillige planer om et oprør på Sankt Croix.

### **Slavernes frigivelse, 1848.**

Det mest kendte slaveoprør kom dog i 1848. Selv om Danmark- Norge som den første stat i 1792 (men først med virkning fra 1803) forbød den transatlantiske handel med slaver, blev selve slaveriet opretholdt; også efter briternes ophævelse heraf i 1833. Presset for slavernes frigivelse voksede imidlertid, og i 1847 bestemtes det, at alle børn af slaver fra 1859 skulle fødes frie. Dette hjalp imidlertid ikke, og i juli 188

undlod generalguvernør Peter von Scholten (1784 – 1854) at bekæmpe et begyndende slaveoprør ved Frederikssted på Sankt Croix. I stedet erklærede han uden forudgående konsultation med København slaverne for frie.

### **Perioden efter 1848.**

Perioden efter slavernes frigivelse var på Sankt Croix præget af økonomisk dårlige tider og vanskeligheder med at skaffe arbejdskraft til sukkerproduktionen. På Sankt Thomas gik det bedre på grund af havnen i Charlotte Amalie, som i årene efter 1900 tiltrak sig opmærksomhed fra H. N. Andersen (1852 – 1937) og Østasiatisk Kompagni.

Sociale og økonomiske frustrationer førte i 1878 til et omfattende oprør blandt landarbejderne på Sankt Croix. I årene omkring 1. verdenskrig begyndte en organisering af arbejderne under ledelse af David Hamilton Jackson (1884 – 1946)), og i 1916 kom det til omfattende strejker.

### **Afhændelsen**

I perioden efter 1848 blev de vestindiske øer efterhånden et dræn for den danske statskasse, og fra 1860'erne var der overvejelser om at afhænde dem. U.S.A. – der nu var øernes altdominerende handelspartner – fremstod som den oplagte køber. I 1902 var en afhændelse til U.S.A. meget tæt på, men en afstemning herom endte med stemmelighed i Landstinget, hvorfor forslaget faldt. Under 1. verdenskrig blev en afhændelse til U.S.A. igen aktuel. Med åbningen af Panama-kanalen i 1913 blev havnen i Charlotte Amalie yderligere attraktiv, og amerikanerne ønskede at forhindre, at øerne skulle komme på tyske hænder. Danmark og U.S.A. nåede til enighed om betingelserne for et salg i 1916, hvilket

blandt andet indebar, at U.S.A. anerkendte Danmarks krav på Grønland. Efter en dansk folkeafstemning den 14. december 1916 blev øerne i 1917 solgt til U.S.A. for knap 100 millioner kroner (25 millioner dollars). Befolkningen på øerne blev ikke spurgt; men det er sandsynligt, at også de ønskede at bryde forbindelsen til en kolonimagt, der ikke formåede at sikre ordentlige levevilkår og indtægtsmuligheder. Dog fik de en periode på 10 år, hvor de havde mulighed for at beslutte, om de ville have dansk eller amerikansk statsborgerskab. Øerne hedder i dag U.S Virgin Islands.



**David Hamilton Jackson**  
1884 - 1946  
*Judge, Editor, Labor Leader*  
*"Black Moses"*

### **David Hamilton Jackson, 1884 – 1946.**

Jackson var ud af en lærerfamilie på Sankt Croix og blev som ganske ung selv lærer; men han blev afskediget efter strid med de lokale myndigheder. De usle levevilkår for øernes farvede befolkning fik Jackson til at gå ind i den gryende reformbevægelse, som allerede i 1902 krævede forbedringer. I 1914 begyndte den velbegavede unge mand sit virke som skribent med artiklen "Why is not a Negro-Press established in the Danish

West Indies." I mange andre artikler i lokalpressen kritiserede han voldsomt forholdene og de lokale danske embedsmænd.

### **David Hamilton Jacksons rejse til Danmark.**

Efterhånden blev Jackson den toneangivende repræsentant for arbejderbefolkningen på Sankt Croix – og til dels hele Dansk Vestindien. Sommeren 1915 rejste han til Danmark, hvor han fik foretræde for finansminister Edvard Brandes (1847-1931) og andre radikale og socialdemokratiske politikere, der var enige i det presserende behov for reformer. Jackson talte også ved flere velbesøgte møder i København og provinsen. Foruden mange kønne ord blev det eneste konkrete resultat af hans besøg en tilladelse til selv at udgive en avis i Dansk Vestindien.

### **The Herald.**

Avisen begyndte at udkomme i november 1915 og fik navnet The Herald. Jackson stod selv for meget af indholdet. Hertil kom alment oplysende stof, sakset fra den amerikanske borgerrettighedsbevægelses publikationer. The Herald's mål var gennem oplysning at skabe grobund for bedre vilkår både socialt, politisk og økonomisk. Foruden til arbejderklassen henvendte avisen sig til utilfredse sorte vestindere fra middelklassen.

### **The Sankt Croix Labor Union.**

Arbejderforeningen blev dannet i november 1915 på David Hamilton Jacksons initiativ. Formålet var at mobilisere og organisere øens mange landarbejdere for at hæve lønningerne og bedre arbejdsforholdene. Jacksons glimrende oratoriske evner på en række stormøder fik rigtig mange til at slutte op om bevægelsen.

Da sukkerhøsten skulle til at gå i gang i januar 1916, gik arbejderne i strejke på alle plantager. Plantageejerne havde fuldstændig undervurderet Jackson og hans bevægelse, så efter en måneds tid måtte de kapitulere for at få bjærget høsten, og lønningerne blev væsentligt forhøjet. Samme år gentog de mange havnearbejdere på Sankt Thomas succeszen.

### **Ø salget og tiden efter 1917.**

David Hamilton Jackson havde som udgangspunkt ikke ønsket, at Danmark solgte kolonien til U.S.A., som der havde været forsøgt på gennem årtier. Under indtryk af de stadig manglende reformer skiftede han imidlertid standpunkt og agiterede kraftigt for ø salget. Da det officielle Danmark ikke spurgte øernes befolkning om deres holdning til øernes fremtid, foranstaltede Jackson derfor i 1916 sin egen folkeafstemning på Sankt Croix. Resultatet blev så klart som 4.727 stemmer for salg til U.S.A. og kun 2 stemmer imod! Der blev naturligvis sat spørgsmålstegn ved dette resultat; men det tegnede ganske godt den helt dominerende stemning på øerne. Det var da også på denne tid, at flere begyndte at kalde Jackson for ”The Black Moses.”

Efter salget den 31. marts 1917 opstod der indre trakasserier i arbejderbevægelsens ledelse, og David Hamilton Jackson drog til Washington D.C. et par år for at studere jura. Ved sin hjemkomst trådte han i 1923 ind i Colonial Council of Sankt Croix. Ti år senere blev han dommer i byretten i Christiansted. Han døde i 1946 kun 61 år gammel.

I dag er 1. november officiel helligdag i U.S. Virgin Islands. Den kaldes D. Hamilton Jackson Day og er lagt på årsdagen for udgivelsen af første nummer af

the Herald. En buste af Jackson er opstillet på havnepladsen i Christiansted på Sankt Croix.

### **Slaveriet: En kontroversiel historie.**

En anden officiel helligdag i U.S. Virgin Islands, som fejres hvert år, er årsdagen for slavernes frigivelse den 3. juli 1848. Omkring 76% af befolkningen er i dag af afrikansk afstamning og er altså efterkommere af folk, der blev bragt til Caribien som slaver. På den baggrund er slaveriets historie en uomgængelig arv på øerne, og den giver fra tid til anden anledning til kontroverser og mediedebat.

For eksempel fik afholdelsen af 150-årsjubilæet for slavernes frigivelse på øerne i 1998 et dramatisk forløb. Den kendte danske skuespiller Kurt Ravn var blevet engageret for at spille rollen som guvernør Peter von Scholten i en genopførelse af slavernes frigivelse foran fortet i Frederiksted på Sankt Croix, hvor begivenheden oprindeligt fandt sted. Genopførelsen blev dog afbrudt af den sorte senator Adelbert Bryan, som protesterede og erklærede, at ingen i Danmark var hans ven, før der fra officielt hold var sagt undskyldt for kolonitiden. Den daværende udenrigsminister Niels Helveg Petersen udtalte om kravet: ”Jeg finder det ikke meningsfyldt, at personer, der ikke personligt har været involveret i slavehandel, skal undskylde over for personer, der ikke har været ofre herfor.”

Krav på historiske undskyldninger for de lidelser, som koloniale magtrelationer har påført de koloniserede, for eksempel i forbindelse med slaveri, er gennem årtier blevet fremsat mod mange af de tidligere kolonimagter. De officielle reaktioner på sådanne krav varierer. I U.S.A. vedtog senatet i 2009 en resolution, som officielt

undskylder de 250 års slaveri og 100 års efterfølgende institutionaliseret diskrimination af landets sorte befolkning. Debatten om, hvorvidt Danmark skal fremsætte en officiel undskyldning for slavehandel og slaveri optræder fortsat med mellemrum i medierne.

### **SORTE BØRN I KØBENHAVN 1905.**

Victor Cornelins (1898 – 1985)) blev som syvårig sammen med den tre år yngre Alberta i 1905 fjernet fra deres familier på Sankt Crox, der dengang var en del af Dansk Vestindien. De blev sendt til Danmark for at være med i en stor udstilling om de danske kolonier i Tivoli i København. Alberta døde få år efter, og pga. salget af De Vestindiske Øer i 1917 blev Victor i Danmark. Han uddannede sig til lærer og var ansat i Nakskov skolevæsen i 55 år. Her er Victor Cornelins egen beskrivelse af oplevelserne som udstillet barn i Tivoli i sommeren 1905.

Vi skulle omplantes, og vi blev omplantet, - men omplantningen gjorde ondt. Fortumlet efter den lange sørejse kom vi i eftersommeren 1905 til København. Denne by havde dengang ikke det internationale præg som nu, den var nærmest en provinsby, hvor indbyggerne havde let ved at falde i forundring. En kineser eller en neger på gaden var en seværdighed, som man ikke undså sig for at følge bagefter, idet man samtidig højtlydt kom med vittige bemærkninger og sammenligninger. Og Alberta og jeg blev seværdigheder!

I samme eftersommer afholdtes en stor koloniudstilling i Tivoli, som skulle gøre det daværende danske publikum mere bekendt med Danmarks udlande og kolonier. Disse var: Færøerne, Island, Grønland og De Vestindiske Øer, og de fik

hver deres afdeling på udstillingen, hvor man viste landskaber, dyre- og fugleliv samt folkeliv. Det var let at forvandle hvide københavnere til færing, islændinge og grønlandere ved blot at iklæde dem de respektive folkedragter. Vanskeligere var det at få dem til at illudere som sorte indfødte vestindere, hertil skulle der anvendes en hel del kønrøg og rød læbepomade. Nej, så var det lettere at bruge os to vaskeægte sorte børn som den levende staffage på den vestindiske afdeling, og det skete!

Vi fik plejehjem hos en glarmester familie i Vestergade, som jo udmunder på Rådhuspladsen, og denne families halvvoxsne datter, en pige på 14- 15 år, fik nu til opgave, hver dag at føre os til Tivoli. Vejen gik gennem Vestergade over Rådhuspladsen, ned ad Vesterbros Passage og ind i Tivoli. Når den unge pige sammen med os to sorte børn viste sig på Rådhuspladsen, blev der trængsel om os. Alle trafikanterne glemte deres oprindelige ærinde, fodgængere, cyklister, ja sågar sporvognspassagerer stimlede sammen om os for at se de mærkelige skabninger, den unge hvide pige havde ved hånden. Man troede ikke rigtigt på vores ægthed, og flere prøvede med tommelfingrene på vores kinder, om den sorte farve lod sig gnide af, andre ruskede i vores hårtotter for at finde ud af, om det var en paryk eller virkelig ægte negerhår. Inden vi nåede over Rådhuspladsen, var sammenstemmelsen så stærk, at vi næsten ikke kunne komme videre, før en af de kæmpemæssige politibetjente kom os til hjælp og banede os vej ned ad Vesterbros Passage.

Jeg kan tydeligt huske, hvorledes jeg gik bag ved en stor mand med et imponerende sort læderbælte, hans bælte og mine øjne sad i samme højde.

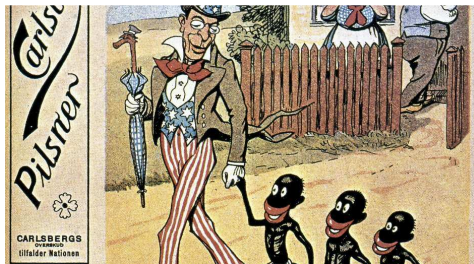
Mængden fulgte os, lige til vi var afleveret gennem Tivolis port.



For Alberta og mig var den opmærksomhed, vi vakte, ikke alene højst generende, men også komplet ubegribelig. På Sankt Croix var vi jo vant til at se hvide mennesker, og disse var til gengæld vant til at se os og behandle os som mennesker. Men her i København blev vi nærmest anset for at være nogle løjerlige dyr, der nok var sluppet ud af en Zoologisk Have. Denne fornemmelse gjorde os skræmte, så vi var bange for at komme på gaden og blive set, og vores ængstelse forplantede sig til den unge pige der førte os. Hun var øjensynlig meget nervøs ved denne daglige transport med ”seværdighederne,” og hun vænnede sig straks til at søge politiets assistance.

Tivolibetjenten førte os ad havens snoede gange til udstillingsområdet, der, så vidt jeg husker, lå bag ved koncertsalen og det kinesiske tårn. Her blev vi afleveret på den

vestindiske afdeling og måtte nu dagen igennem bare lade os betragte af det interesserede publikum. Denne interesse var hos nogle så stærk, at de befamlede os, vendte og drejede på os for at gøre os fotogene, før de tog deres billeder.



Engang kom en fin herre med en lille hvidklædt pige ved hånden. Da hun var på størrelse med mig, befandt hun sig sikkert på samme alderstrin, og det var nu hendes fars plan, at den lille pige og jeg skulle tage hinanden i hånden, mens han forevigede os ved snapshot. Selvom den lille pige var yndig og i moderne forstand attraktiv, var jeg dog stædig og ville ikke give hende hånden, og da hun på sin faders opfordring selv rakte ud for at gribe fat i min hånd, sendte jeg hende en spytklat, der ramte hendes hvide kjole. Inden jeg fik tid til at sanse noget, kastede hendes far sig over mig og gav mig en lussing, som fik mig til at flyve hen ad gulvet, og uden at ænse det omkringstående publikums mishagsytringer over den ”satisfaktion”, han havde skaffet sig, skred han atter bort med sin lille pige i hånden.

Dette at skulle være en udstillingsgenstand andre mennesker til moro gjorde mig ikke alene undselig men også rasende i mit indre. Jeg gemte mig undertiden mellem pakkasser og kulisser, men jeg blev snart fundet frem igen og fik nu og da et nakkedrag af en eller andens flade hånd for

at understrege, at jeg skulle holde mig på "arenaen".

Men når jeg absolut skulle lade mig bese, følte jeg en forstærket trang til selv at se mig omkring. Dette kunne lade sig gøre om formiddagen, når der ikke var ret mange besøgende, da gik medvirkende på de forskellige afdelinger ofte på besøg hos hinanden. Alberta og jeg gik også ud for at se, hvordan der så ud andre steder, både sammen og hver for sig.

Jeg var særlig glad for den grønlandske afdeling. Kulisser og bagtæppe, der forestillede isbjerge og høje sneklædte tinder, de mange udstoppede dyr såsom isbjørne, polarræve, sæler og hvalrosser havde en sælsom tiltrækning på den lille dreng fra troperne. Når der desforuden var rig lejlighed til at krybe op i de store konebåde, klemme sig ned i de smalle kajakker og lege fanger, eller sætte sig bop i slæderne og lade den lange pisk knalde over de udstoppede hundeforspand, kan det ikke undre nogen, at jeg var en flittig gæst på den grønlandske afdeling.

Desværre begrænsede jeg ikke disse besøg til om formiddagen, men kustoderne måtte ofte hente mig der, når der om eftermiddagen var fuldt publikum, der krævede at se de to små sorte fra Vestindien.

Hverken formaninger eller ledsagende nakkedask kunne få mig til at forstå, at der var forskel på formiddage og eftermiddage.

Udstillingens ansvarshavende kunne imidlertid ikke tage på deres samvittighed, at naive gæster fik forkerte begreber om, hvilke mennesker der levede på Grønland (når jeg altid opholdt mig der), derfor måtte man ty til et middel, der kunne fastholde

mig til den vestindiske afdeling på de fuldt besøgte eftermiddage og aftener.

Man anskaffede et bur!!!! Her blev Alberta og jeg anbragt, og tilstrømningen til den vestindiske afdeling blev større end tidligere, måske fordi der gik rygter om, at vi var menneskeæderbørn, der var farlige og ikke måtte gå løse. Der kom da også mange børn, som stak fingrene ind til os for at prøve, om vi bed på, og mange voksne kom med chokolade og andet mundgodt for at vise deres venlighed. Alberta, der var meget medgørlig, inkasserede mangan en lækkerbid i dagens løb, men jeg, hvem denne indespærring gjorde ganske desperat, lønnede enhver tilnærmelse, den være sig venlig eller uvenlig, med nøjagtig samme konfekt,- en velrettet spytklat.

Det var jo ikke særlig pænt, men jeg havde dengang ikke bedre midler til at hævde min menneskeværdighed.

I mit senere liv som lærer for hvide børn var det ofte min opgave at gøre udflugter til zoologiske haver. Men børnenes iver efter at komme hen til abeburet, såvel som deres åbenbare morskab over de springende og hvæsende smådyr derinde, huede mig ikke.

Jeg huskede alt for tydeligt, da jeg selv sad bag tremmerne!!!!



**Fødselsdage**  
**april 2017**

1969056  
Poul Vibsig Pedersen  
Løgeskov 58,  
DK-5771 Stenstrup  
Fylder 65 den 01-04-  
2017

1944002  
Poul Rasmussen  
Kvædevej 7,  
DK-2830 Virum  
Fylder 90 den 06-04-  
2017

1951056  
Kurt Ivan Christiansen  
Skovbakken 74,  
DK-3520 Farum  
Fylder 81 den 08-04-  
2017

1959026  
Peder Krog  
Munkholmvej 32,  
DK-4900 Nakskov  
Fylder 75 den 10-04-  
2017

1942024  
Kai Willy Mortensen  
65 Inningwood Road,  
USA-10546 Millwood,  
New York  
Fylder 91 den 15-04-  
2017

1968031  
Jesper Jekan  
Gc Boks 0004,  
DK-3970 Pituffik  
Fylder 65 den 15-04-  
2017

1985035  
Ulla Stügfeldt  
Christiansø 36,  
DK-3760 Gudhjem  
Fylder 50 den 18-04-  
2017

1947054  
Kurt Robertsen  
Frøvænget 2,  
DK-2630 Taastrup  
Fylder 86 den 18-04-  
2017

1945070  
Bruno Thaibert  
Havnealle 12, st. tv.,  
DK-8700 Horsens

Fylder 87 den 22-04-  
2017

1978040  
Jan Grønfeldt  
Nykøbingvej  
145,Falkerslev,  
DK-4871 Horbelev  
Fylder 55 den 22-04-  
2017

1998021  
Henrik Thers  
Øster Kringelvej 7,  
DK-8250 Egå  
Fylder 40 den 28-04-  
2017

**Fødselsdage**  
**maj 2017**

1948132  
Jørgen Ahlman Svensson  
Sprydet 29,  
DK-3070 Snekkersten  
Fylder 84 den 06-05-  
2017

1946015  
Axel Ravn  
Veronavej 21,  
DK-2300 København S  
Fylder 88 den 07-05-  
2017

1955021  
Kaj Folden  
Box 179, E-35130 Puerto  
Rico,  
Gran Canaria  
Fylder 80 den 11-05-  
2017

1950039  
Erik Rossing  
M. Bechs Alle 92,  
DK-2650 Hvidovre  
Fylder 83 den 15-05-  
2017

1953050  
Finn Bech Christensen  
3274 Conservansy Lane  
Charleston  
USA-29414 South  
Carolina  
Fylder 80 den 15-05-  
2017

1936070  
Jens Ove Jensen  
Abildgade 48,  
DK-8200 Aarhus N

Fylder 97 den 17-05-  
2017

1945036  
Mogens Kierkegaard  
Kystparken 142,  
DK-6710 Esbjerg V  
Fylder 88 den 17-05-  
2017

1996054  
André Arly Wilken  
Andreasen  
Harsdorffsvej 11, 4,  
0023,  
DK-1874 Frederiksberg  
C  
Fylder 40 den 19-05-  
2017

1948106  
Kaj Lockenwitz  
Gåbensevej 72,Orehoved  
DK-4840 Nørre Alslev  
Fylder 85 den 20-05-  
2017

1943045  
Elo Helmer Jakobsen  
1672 Valley Veiw Dr.  
Courtenay,  
CAN-V9N 9A7 B. C.  
Fylder 90 den 20-05-  
2017

1941059  
Gert Thomas Frederiksen  
Engvej 20 A, st. th., -25,  
DK-2791 Dragør  
Fylder 93 den 28-05-  
2017

2000097  
Benny Jacobsen  
Løjtoftevej 3, st.,  
DK-4900 Nakskov  
Fylder 60 den 29-05-  
2017

2006080  
Bo Hougaard Strandnæs  
P. O. Box 3, Derry  
USA-03038 New  
Hampshire  
Fylder 80 den 30-05-  
2017

**Fødselsdage**  
**Juni 2017**

2006037  
John Paulsen  
Birkevej 12, Bedsted

DK-6240 Løgumkloster  
Fylder 30 den 01-06-  
2017

1949143  
Peter Heilmann  
Gl. Kirkesti 33 C,  
DK-9990 Skagen  
Fylder 84 den 01-06-  
2017

1944063  
Ejner Meyer, Uni-Safe  
A/S  
Amager Strandvej 124,  
DK-2300 København S  
Fylder 90 den 01-06-  
2017

1949028  
Erik Alslev Holm  
Krudttårnsvej 41 B, st.,  
DK-2791 Dragør  
Fylder 84 den 05-06-  
2017

1953078  
Erik Juhl  
Dalstrøget 86, 5.,  
DK-2870 Dyssegård  
Fylder 81 den 06-06-  
2017

1986027  
Susanne Kjølhede  
Timianhaven 14,  
DK-4330 Hvalsø  
Fylder 50 den 10-06-  
2017

1947002  
H. Emil Guldberg  
Mikkelsen  
Damløkkevej 3, Hasle,  
DK-3790 Hasle  
Fylder 87 den 16-06-  
2017

1978007  
Niels Bøgedal Jørgensen  
Linnebjergvej 3,  
DK-7430 Ikast  
Fylder 55 den 20-06-  
2017

**VI ØNSKER ALLE  
TILLYKKE!**



[G.S.F. Medlemsservice, Skøringen Vest 19, 4660 Store Heddinge.](#)



*DFDS 's Oscar I*

**Husk vi mødes i "Rabes Have"  
Langebrogade 8 DK-1411, København K.  
Tlf. 32573417**